

Rapport över observation av skifte för projektet EkoNu!

Ulrika Wikman,
ProAgria Lantbrukssällskapet

Österbottens Svenska
Lantbrukssällskap

Eko Nu!
För ekobranschen i Svenskfinland

Observationsskifte i Korsholm

- Syftet var att observera skiftet och att se hur de valda odlingsåtgärderna påverkade tistelförekomsten i skiftet.
År 2015 var skiftet fullt av tistel och rätt stora plantor.
Odlaren har använt sig av olika typer av mekanisk bearbetning och olika grödor och insådder.
Observationerna av skiftet och tistelförekomsten pågick under växtsäsongen 2017 och 2018.

Plats och satellitkarta:
Håkan Back, Rimal i Korsholm

Källa: www.karttapaikka.fi

Skiftesuppgifter:

- 3,80 ha
- jordart :
- mullhalt och pH :
- fosfor och kalium-klass :
- Skiftet har varit över 20 år i ekologisk produktion

Odlings- och bearbetningshistoria:

2018

- Bearbetningsåtgärder våren
- Einar-korn + vallinsådd
- Gödsling
- Skörd

2017

- Helsädesensilage: Utsädesblandning: korn 150 kg, westerv. rajgräs 70 kg, persiskt klöver 15 kg – sått 5.6 2017 + klövervallinsådd ca 25 kg/ha
- Kultivering med gåsfot + plöjning våren 2017
- 2 skördar under växtsäsongen
- Dikesrenarna slåttas under säsongen + punktinsats på ev. tistelfläckar
- Rajgräset växer långt in på hösten
- Spridning av nötfastgödsel och kultivering hösten 2017

2016

- Bearbetning våren 2016
- Korn + ärt + vallinsådd, togs som helsädesensilage sommaren 2016
- Stod under vatten augusti 2016
- Skiftet kördes sönder
- Kultivering med gåsfot hösten 2016

2015

- Korn – tröskades
- Mycket tistel över hela fältet
- Fastgödsel våren 2015 spreds + plöjning
- Tistelfröna kommit troligen med inköpt åkerböna
- Plöjning hösten 2015

Vädret under säsongerna 2017-2018 (1/2)

- Väder under växtsäsongen 2017 var kallt och regnigt, värmesumman var under det långa medeltalet när växtsäsongen avslutades. Maj var kall (medeltemperaturen mellan 2 och 15 grader) och torr. I juni blev något varmare och flera dagar med nederbörd, totalt 80 mm kom i Vasa. Juli fortsatte vara i medeltal under 20 grader och bara lite nederbörd. Under första delen av augusti kom en del regn och det kyliga vädret fortsatte. September var något torrare men sval.

Vädret under säsongerna 2017-2018 (2/2)

- Vädret under växtsäsongen 2018 mycket varm och torr, värmesumman var rejält över det långa medeltalet när växtsäsongen avslutades. I maj kom under 10 mm regn i området så maj var mycket torr och varmare än normalt. I juni kom ett rejält regn i midsommarhelgen vilket var mycket viktigt för grödorna. I övrigt var juni torr och varmare än normalt. Juli var varmare än normalt och en del åskskurar gick över området. 29.7 var mycket kraftigt åskväder med stor nederbörd 115,3 mm. I augusti fortsatte det mycket varma vädret och första delen av augusti var fortsättningsvis mycket torr. I senare delen av augusti kom lite mer nederbörd. I september kom mer nederbörd som normalt och temperaturen blev också mer normal.

Källa: Metrologiska Institutet och Maaseudun Tulevaisuus-Sää.

Observationer och sammandrag under växtsäsongen 2017 (1/3)

- 21 juni:
Brodden ca 10 cm och all insådd kommit upp.
Beståndet hade en jämn och bra uppkomst.
En hel del fröogräsplantor var i tillväxt men inga tistelplantor kunde ses i brodden.

Observationer och sammandrag under växtsäsongen 2017 (2/3)

- 4 augusti:
Ensilageskörd hade nyligen tagits.
Återväxten kommit bra igång speciellt rajgräset. Inga tistelplantor kunde ses nere i beståndet.

Bilder: Ulrika Wikman

Observationer och sammandrag under växtsäsongen 2017 (3/3)

- 31 augusti:
Vallbeståndet var tjockt och tätt. Inga tistelplantor kunde ses i beståndet.
Finns inga bilder
- 26 september:
Andra ensilageskörden hade tagits nyligen. Vid observationstillfället gjorde också en spadanalys. Jorden hade en bra struktur och biologisk aktivitet såg i jorden. Inga tistelrötter kunde ses i jordprovet. Inga tistelplantor kunde heller ses i fältet.

Observationer och sammandrag under växtsäsongen 2018 (1/6)

Bilder: Ulrika Wikman

- 18.6. 2018

Kornbrodden är något gles då uppkomsten varit ojämna pga av det torra och varma vädret.

Brodden var ca 20 cm lång. Rätt mycket frögräs fanns och även tistelplantor observerades.

Observationer och sammandrag under växtsäsongen 2018 (2/6)

- 28.6.2018

Regnet under midsommarhelgen hade gett skjuts åt kornet och nya kornplantor hade grott och växt till sig. Insådden hade också blivit bättre. Likaså hade fröogräsen vuxit ordentligt. Tistelpantor hade vuxit men var inte över kornbeståndet utan ännu nere vid marken.

Observationer och sammandrag under växtsäsongen 2018 (3/6)

- 13.7.2018

Kornet är rätt tätt men ojämnt. Majoriteten av axen kommit ut men finns många som man ser grott senare. Fröogräs finns rikligt av men överlag kortare än kornet. Enstaka små tistelplantor syns i botten. Det stora midsommarregnet (50-60 mm) märks att gett skjuts åt tillväxten både för kornet, vallinsådden och ogräsen. Finns fläckar i skiftet med dålig kornväxt och mestadels ogräs.

Bilder:
Jenny
Treier

Observationer och sammandrag under växtsäsongen 2018 (4/6)

- 1.8.2018

Kornbeståndet har jämnat upp sig trots en ojämnr groning.

Ingen liggsäd.

En hel del fröogräs som svinmålla och åkergyllen. Inga tistlar sågs över beståndet.

Observationer och sammandrag under växtsäsongen 2018 (5/6)

- 1.8.2018 forts.

Mycket kraftiga åskskurar hade kommit under de senaste dygnet i Rimal. Enligt Metrologiska institutet var dygnsnederbörden 29.7. 115,3 mm i Rimal.

Det syntes för det fanns rejält med vatten ännu kvar på skiftet och speciellt där det varit körstråk in på skiftet. Lite regn hade kommit i början av juli och runt 20 juli, ca 40 mm totalt. I övrigt var juli mycket torr och het.

Observationer och sammandrag under växtsäsongen 2018 (6/6)

- 4.9.2018

Kornet är tröskat och halmen balad. Insådden har kommit bra igång. Inga tistelplantor observerades över beståndet och sågs bara enstaka nere i beståndet.

Slutkommentarer

- Odlingsåtgärder under de tidigare åren och 2017-2018 kan ses att hade en mycket god effekt mot tistelförekomsten.
- En kombination av rätta och varierande mekaniska bearbetningar samt en uppföljning av tät och kraftig gröda konkurrerar bra mot tisteln.
- Trots att kornbeståndet var rätt gles under maj och en bit in i juni verkade kornbeståndet konkurrera tistelplantorna rätt bra under säsongen att de inte fick ett försprång med näring, utrymme och ljus utan hölls små.